

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-163 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : **10-59/1222-464**
Karar Tarihi : 16.09.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Harun GÜNDÜZ, Burak SAĞLAM

C. ŞİKAYET EDEN : Mehmet Emin MANDAL
Temsilcisi: Av. Mustafa ÖZBOLAT- Av. Abdulkadir TAYYAR
Sanayi Mah. Garaj Altı 2. Nolu Sok. Dörtüyl/Hatay

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : Petrol Ofisi A.Ş.
Eski Büyükdere Cad. No:33-37 Maslak/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Petrol Ofisi A.Ş. ile Mehmet Emin MANDAL arasındaki dikey ilişkinin süresinin 4054 Sayılı Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile uyumlu hale getirilmesi talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 17.06.2010 tarih ve 4753 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 03.08.2010 tarih ve 2010-1-163/İİ-10-383.HG sayılı İlk İnceleme Raporu, 08.08.2010 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un ihlaline ilişkin bir soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının belirlenmesi amacıyla, Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine düzenlenen 07.09.2010 tarih ve 2010-1-163/ÖA-10-383.HG sayılı Önaraştırma Raporu 08.09.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-110/360 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-59 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikâyetçinin vekilleri tarafından yapılan başvuruda özetle;

- Müvekkil ile Petrol Ofisi A.Ş. (POAŞ) arasında 23.12.1996 tarihinde Petrol Ofisi lehine 15 yıl süreli intifa hakkının tesis edildiği; 28.1.1997 tarihinde ise akaryakıt bayilik sözleşmesi imzalandığı,
- Bayilik sözleşmesinin 30.11.2004 tarihinde yapılan akaryakıt ve LPG satışına ilişkin bayilik sözleşmesi ile yenilediği, bu sözleşmenin sona ermesiyle de en son 25.1.2007 tarihinde yenilediği,
- Rekabet Kurulunun akaryakıt sektörüne yönelik olarak yapılan önaraştırma neticesinde aldığı 15.11.2006 tarih ve 06-84/2059-306 sayılı kararında, yine Kurul tarafından alınmış olan Total – Mevlana kararına atıfla, rekabet yasağına ilişkin olarak yapmış olduğu değerlendirmede, 18.05.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve bu tarih itibarıyla kalan süreleri beş yılı aşan anlaşmaların 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulama süresi bulunduğu,

50 ifade edilerek müvekkil ile şikâyet olunan POAŞ arasındaki dikey ilişkinin 18.09.2010 tarihine kadar grup muafiyetinden yararlanabileceğine, bu tarihten sonra muafiyet koşullarının ortadan kalkacağına, 18.09.2010 tarihinden sonra intifa hakkı çerçevesinde bayilerin intifalarının kaldırılmayarak yeniden sözleşmelerinin yenilenmesi doğrultusunda zorlanması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem başlatılacağına şikâyet edilene bildirilmesine karar verilmesi talep edilmektedir.

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak yapılan bayilik sözleşmesi ile intifa sözleşmesinden oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı
60 Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanma imkanının olduğu görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 2. maddesinde üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar dikey anlaşma olarak tanımlanmaktadır. Yine aynı Tebliğ'in 5(a) maddesinde ise *Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne*
70 *uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır.* Diğer taraftan, Rekabet Kurulunun ve Danıştay'ın konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar ile de sabit olduğu üzere, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü süresine etki eden intifa sözleşmeleri ve kira sözleşmelerinin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi, söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır.

Başvuruda yer alan bilgilere göre, başvuru sahibi ile POAŞ arasındaki dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen beş yıllık süreyi aşar nitelikte
80 rekabet etmeme yükümlülüğü içerdiği görülmektedir. Şöyle ki, 23.12.1996 tarihinde başvuru sahibi tarafından POAŞ lehine 15 yıl süreli intifa hakkı tesis edilmiştir. Öte yandan başvuru kapsamında gönderilen belgelerin incelenmesinden, şikâyetçi ile POAŞ arasındaki bayilik sözleşmelerinin 1997 yılından itibaren çeşitli defalar yenilendiği anlaşılmaktadır.

Rekabet Kurulunun akaryakıt sektörüne yönelik olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, 18.09.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve bu tarih itibarıyla kalan süreleri beş yılı aşan anlaşmaların, "azami hadde indirme" ilkesi gereğince, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden
90 yararlanma ve uygulama süresi bulunmaktadır. Bu bağlamda, başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak yapılan bayilik sözleşmesi ile intifa sözleşmesinden oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin, 18.09.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanma olanağı bulunmaktadır.

Yukarıda yer verilen gerekçelerle şikâyet konusuna ilişkin olarak POAŞ hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde bir soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 1- Başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak yapılan bayilik sözleşmesi ile intifa sözleşmesinden oluşan ve rekabet yasağı içeren dikey ilişkinin, 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,
- 2- Bu nedenle, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.